

II. SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI MEDICINĂ COMUNITARĂ

II.4 Filosofie și bioetică

PRINCIPII BIOETICE ÎN ACTUL MEDICAL AL PACIENTULUI CU PATOLOGIE HEPATICĂ. STUDIU DE CAZ

Ion Banari^{1,2}, Iulianna Lupașco², Natalia Taran²

¹Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Laborator de gastroenterologie USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Studiul analizează problema etică apărută în cazul unei formațiuni hepatice (hepatocarcinom) la pacienta N, cu efectuarea rezecției tumorii, ulterior urmată de dezvoltarea în timp a metastazelor extrahepatice, localizate în pancreas. Familia insistă pentru transplant hepatic, creând un conflict dintre principiul autonomiei, binefacerii, non-dăunării și echității. **Scopul lucrării.** Evaluarea complexității deciziilor clinice și înaintarea unei rezoluții etice relevante situației. **Material și metode.** Analiza narativă a circumstanțelor actului medical și aplicarea principiilor morale ale bioeticii în relația medicului cu pacientul și familia acestuia. **Rezultate.** Cunoștințele bioetice, dar și practica medicală, accentuează importanța respectării autonomiei pacientului, însă, acest principiu e bine să fie aplicat concomitent cu principiile binefacerii, non-dăunării și cel al echității, mai ales în cazurile când există presiune din partea familiei. Echilibrarea principiilor bioetice aplicate în tactica medicală cere antrenarea continuă a judecăților morale în deciziile clinice, fapt care va contribui la identificarea situațiilor de natură etică în spațiul clinic. **Concluzii.** Identificarea și analiza situațiilor de natură morală în practica medicală contribuie la prevenirea și reducerea influenței distructive a unor circumstanțe presante sau conflictuale dintre medic, pacient și familia acestuia. Aplicarea principiilor bioetice în deciziile clinice contribuie la formarea obișnuințelor morale care integrează activitatea profesională cu activitatea morală. **Cuvinte-cheie:** bioetică, act medical, patologie hepatică, principii morale.

BIOETHICAL PRINCIPLES IN THE MEDICAL TREATMENT OF PATIENTS WITH HEPATIC PATHOLOGY. CASE STUDY

Ion Banari^{1,2}, Iulianna Lupașco², Natalia Taran²

¹Department of Philosophy and Bioethics, Nicolae Testemițanu University”

²Laboratory of Gastroenterology, Nicolae Testemițanu University

Background. The study examines the ethical issue that arose in the case of a hepatic formation (hepatocellular carcinoma) in patient N, involving the resection of the tumor, which was later followed by the development of extrahepatic metastases located in the pancreas. The family insists on a liver transplant, creating a conflict between the principles of autonomy, beneficence, non-maleficence, and equity. **Objective of the study.** To assess the complexity of clinical decisions and propose an ethical resolution relevant to the situation. **Material and methods.** Narrative analysis of the medical act's circumstances and the application of bioethical moral principles in the doctor's relationship with the patient and their family. **Results.** Bioethical knowledge, as well as medical practice, emphasize the importance of respecting patient autonomy; however, this principle should be applied concurrently with the principles of beneficence, non-maleficence, and equity, especially in cases where there is family pressure. Balancing the bioethical principles applied in medical tactics requires continuous training of moral judgments in clinical decisions, which will contribute to identifying ethical situations in the clinical space. **Conclusion.** Identifying and analyzing moral situations in medical practice helps to prevent and reduce the destructive influence of pressing or conflictual circumstances between the doctor, the patient, and their family. Applying bioethical principles in clinical decisions contributes to the formation of moral habits that integrate professional activity with moral activity. **Keywords:** Bioethics, medical act, hepatic pathology, moral principles.

Lucrarea a fost realizată în laboratorul de Gastroenterologie USMF „Nicolae Testemițanu” (080401-21), din componența Centrului de patologie abdominală și transplant 080401, în cadrul proiectului „Interacțiunile metabolice nutriționale și psihosociale în boala ficatului steatotic asociată disfuncției metabolice, rolul principiilor bioetice în managementul bolnavilor”.